

Data:

Sprawdzian wiedzy z języka polskiego

nr 1

dla semestru VIII

2024/2025

HDD

Imię i nazwisko.....,

nr w dzienniku: ..... maksymalnie 55p

1. Podziel cechy charakteryzujące dramat antyczny i dramat szekspirowski, wpisz w odpowiednie rubryki literki przypisane cechom. (maksymalnie 21 p)

Dramat antyczny :	Dramat szekspirowski:

- a. uzależnienie bohatera od fatum, a nie od własnej psychiki;
- b. pogłębiona analiza psychologiczna – zło bohatera ma źródło w jego charakterze i moralności;
- c. ukazana zmienność charakteru (przemiana) postaci;
- d. każdy ma wolną wolę i decyduje o własnych czynach;
- e. bohaterowie są niezmienni;
- f. dramat podzielony jest na stasimony, epejsodia, prolog, który wprowadza w sytuację i epilog wyjaśniający, dopowiadający zakończenie;
- g. podział na akty i sceny, rezygnacja z prologu i epilogu, pojawienie się didaskaliów;
- h. zasada trzech jedności: miejsca, czasu, akcji;
- i. zerwanie z zasadą trzech jedności (wielowątkowość, szereg różnych miejsc akcji, wydarzenia dzieją się w dłuższym niż jeden dzień czasie);
- j. przeplatanie się wątków kluczowych z epizodami mało istotnymi;
- k. koegzystencja świata ludzi i bogów;
- l. współwystępowanie świata ludzi i świata fantastycznego;
- ł. motorem akcji jest konflikt tragiczny;
- m. budowanie nastroju poprzez zjawiska atmosferyczne, np. burzę, zawieje, błyskawice oddziałujące na bohaterów;
- n. występowanie chóru wprowadzającego aktorów, wchodził z nimi w dialog, oceniał postępowanie bohatera, potęgował napięcie;
- o. zasada decorum – czystość stylu – styl podniosły;
- p. mieszanie scen komicznych z tragicznymi;
- r. gra trzech aktorów;
- s. wprowadzenie scen zbiorowych (uczta, bitwa);
- t. bohaterami są przede wszystkim członkowie rodzin królewskich;
- u. wprowadzenie postaci nisko urodzonych, czyli wywodzących się z ludu.

2. Podaj autora i tytuł utworu, z którego pochodzi fragment A oraz tytuł utworu, z którego pochodzi fragment B.

Wyjaśnij, czym różni się rola przypisana Polsce we fragmencie A od roli przypisanej Polsce we fragmencie B.

W swojej wypowiedzi użyj nazw: mesjanizm oraz Winkelried. Wyjaśnij te pojęcia. (maksymalnie 28p.)

A	<i>Tyran wstał – Herod! – Panie, cała Polska młoda Wydana w ręce Heroda. [...] Ach, Panie, już widzę krzyż – ach, jak długo, długo Musi go nosić – Panie, zlituj się nad sługą. Daj mu siły, bo w drodze upadnie i skona – Krzyż ma długie na całą Europę ramiona, Z trzech wyschłych ludów, jak z trzech twardych drzew ukuty. – Już wleką; już mój Naród na tronie pokuty – Rzekł: «Pragnę» – Rakus octem, Borus żółcią poi, A matka Wolność u nóg zapłakana stoi.</i>
---	--

B	<i>Nie – myśli wielkiej trzeba z ziemi, lub z błękitu. Spojrzałem ze skały szczytu, Duch rycerza powstał z lodów... Winkelried dzidy wrogów zebrał i w pierś włożył, Ludy! Winkelried ożył! Polska Winkelriedem narodów! Poświęci się, choć padnie jak dawniej! jak nieraz! Nieście mię, chmury! nieście, wiatry! nieście, ptacy!</i>
---	---

A. Autor.....Tytuł.....4p

.....
.....
.....5p

Mesjanizm - 5p

Winkelried - 5p

B. Autor.....Tytuł.....4p

.....
.....
.....5p

3. Podaj dwa utwory z różnych epok (lub więcej) z zakresu lektur obowiązkowych, w których występuje motyw rewolucji.(6p.)

.....